

Seminarium Sekcji Taksonomii Roślin Naczyniowych Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Małkocin, 11-13 lipca 2017)

Maria Zając

Instytut Botaniki Uniwersytet Jagielloński
maria.zajac@uj.edu.pl

Cytowanie: Zając, M. (2017). Seminarium Sekcji Taksonomii Roślin Naczyniowych Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Małkocin, 11-13 lipca 2017). *Wiadomości Botaniczne*, 61. <https://doi.org/10.5586/wb.2017.012>

Sekcja Taksonomii Roślin Naczyniowych PTB została powołana w 2016 roku na Zjeździe Towarzystwa w Lublinie. Pierwsze seminarium naukowe Sekcji zostało zorganizowane przez Przewodniczącą jej Zarządu, prof. dr hab. Agnieszkę Popiełę (kierownik Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Szczecińskiego). Spotkanie objęte było patronatem Sekcji Botaniki Komitetu Biologii Organizmalnej PAN. Obrady odbywały się w Centrum Edukacji Środowiskowej Wydziału Biologii Uniwersytetu Szczecińskiego w Pałacu w Małkocinie k. Stargardu Szczecińskiego (Ryc. 1). Lokalizacja XIX-wiecznego pałacu wraz z efektownym pięciohektarowym parkiem okazała się bardzo dogodnym miejscem dla tego typu spotkań.

Ryc. 1. Uczestnicy Seminarium u wejścia do Pałacu w Małkocinie (fot. Piotr Rutkowski).

Obrady Sekcji trwały dwa dni, natomiast w dniu trzecim dla zainteresowanych odbyła się sesja terenowa o atrakcyjnym programie – spływ kajakowy korytem rzeki Rega oraz spotkanie przy ognisku na przystani wodnej w Resku.

W pierwszym dniu obrad w I sesji odbyły się trzy wystąpienia o charakterze bardziej ogólnym, w których kolejno zaprezentowane zostały „Nowe gatunki zadomowione we florze Polski” (autorstwa Marii i Adama Zajaków z Krakowa), następnie nasz Kolega Prezes PTB, dr hab. Adam Rostański (Uniwersytet Śląski) przedstawił swoje przemyślenia na temat sytuacji zielników naukowych w Polsce i ich roli w badaniach taksonomicznych. Jako trzeci wystąpił dr hab. Józef Mitka (Uniwersytet Jagielloński), prezentując najnowsze wyniki badań nad pochodzeniem i ewolucją podrodzaju *Aconitum* w Europie.

Po przerwie obiadowej odbyła się kolejna, II sesja z pięcioma referatami, dotycząca rozmieszczenia, problemów taksonomicznych i zróżnicowania morfologicznego na poziomie rodzaju. Państwo profesorstwo Jolanta i Paweł

Marciniukowie z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach zaprezentowali wyniki badań nad rodzajem *Taraxacum* wraz z rozmieszczeniem na kuli ziemskiej. Dr hab. Anna Jakubska-Busse z Uniwersytetu Wrocławskiego przedstawiła rewizję taksonomiczną europejskich gatunków z rodzaju *Epipactis*. Kilkuosobowy zespół z ośrodka łódzkiego przedstawił zagadnienie zróżnicowania cytotypów *Festuca amethystina*. Kolejnym wystąpieniem pracującego nad taksonami z rodzaju *Reynoutria* katowickiego zespołu pod kierownictwem prof. dr hab. Barbary Tokarskiej-Guzik, była przedstawiona przez dr Katarzynę Bzdęę prezentacja wyników badań cech strukturalnych organów roślinnych i ich roli w taksonomii. Ostatnim referatem w popołudniowej sesji była prezentacja prof. dr hab. Agnieszki Popieli na temat rozmieszczenia i problemów taksonomicznych dotyczących śródziemnomorskiego gatunku nadwodnika — *Elatine gussonei*.

W kolejnym dniu przed południem odbyła się III sesja referatowa z pięcioma referatami. Pierwszą prezentację o nowych taksonach i hybrydach z rodzaju *Carex* we florze Polski przedstawiła dr hab. Helena Więclaw z Uniwersytetu Szczecińskiego. Następnie państwo Agnieszka i Tomasz Rewiczowie z Uniwersytetu Łódzkiego przedstawili mikromorfologię nasion wybranych gatunków z rodzaju *Consolida*. Kilkuosobowy zespół z Łodzi prezentujący poprzedniego dnia cytotypy *Festuca amethystina*, tym razem przedstawił ich preferencje siedliskowe i rozmieszczenie w Europie Środkowej. Nieco odmiennym wystąpieniem był wygłoszony przez dr Grzegorza Wolskiego z Uniwersytetu Łódzkiego referat o zmienności mchu *Plagiothecium nemorale* w Europie Środkowej. Sesję referatową zamknęło wystąpienie dr Andrzeja Łysko i prof. Agnieszki Popieli, prezentujących stan i system organizacji Zachodniopomorskiego Atlasu Rozmieszczenia Roślin Naczyniowych i Grzybów.

Po przerwie obiadowej w ostatniej sesji posterowej przedstawiono 7 prac o ciekawej i zróżnicowanej tematyce badawczej. Po każdym wystąpieniu w sesjach zwykle trwała ożywiona dyskusja. Dodatkowo, Przewodnicząca Zarządu Sekcji zaprosiła uczestników do oglądania pod lupą interesujących okazów roślin zebranych przez doktorantów z Uniwersytetu Szczecińskiego. Szczególną atrakcją okazała się możliwość zobaczenia osobliwych gatunków, zebranych i wybranych autorsko przez Profesora Waldemara Żukowskiego. To był bardzo ważny aspekt warsztatów – prezentacja i dyskusja nad zbiorami.

Tematyka obrad była bardzo interesująca i zróżnicowana, dająca wgląd w aktualnie prowadzone badania z zakresu taksonomii roślin w naszym kraju przez

wiodące ośrodki botaniczne. Zaplanowano także kolejne seminaryjne spotkanie Sekcji, które odbędzie się w Siedlcach w 2018 roku. Jego organizacji podjęli się Państwo Jolanta i Paweł Marciniuk.

Opis terenowej sesji sporządziła organizator seminarium, prof. Agnieszka Popiela, ponieważ autorka niniejszego sprawozdania w niej nie uczestniczyła. Sesja ta zajęła cały trzeci dzień Seminarium. Jej uczestnicy dwoma busami dojechali do oddalonego o 65 km Reska i tam, po przeprowadzonej przez mistrza kajakarstwa górskiego i organizatora spływu Adama Rybarczyka odprawie kajakowej, zajęli miejsca w dwuosobowych kajakach na wartkiej i wzburzonej po ulewnych deszczach rzece (Ryc. 2). Płynęli przez obszar Natura 2000 „Dorzecze Regi”, podziwiając typowy dla Pomorza Zachodniego krajobraz lasów bukowych i bukowo-dębowych porastających morenowe pagórki. Ze względu na wysoki stan wody i szybki nurt, wyprawa była pełna nieprzewidzianych i ekscytujących momentów – nie obyło się bez wywrotki. Planowano dopłynięcie do miasteczka Płoty, ale trudne warunki na rzece i wilgotnie ubrania skłoniły uczestników do zakończeniu wyprawy nieco wcześniej. Organizator odebrał uczestników spływu w wiosce Żerzyno, skąd zostali przewiezieni na przystań w Resku, gdzie czekało ognisko i gorący posiłek. W tych przyjemnych okolicznościach spędzono kilka następnych godzin na naukowych, i nie tylko, dyskusjach.

Ryc. 2. Przygotowanie uczestników sesji terenowej do spływu korytem rzeki Rega (fot. Adam Rybarczyk).